

3

MEMO / ADVIES

Aan : Talis Woondiensten
T.a.v. : de heer M. Pott
Van : Leander van Berkel

Datum : 13 november 2019
Betreft : quickscan stikstof
Project : P171349.001

Geachte heer Pott,

Deze notitie maakt als bijlage onderdeel uit van het bestemmingsplan voor Laverna te Alverna. Het bestemmingsplan voorziet in één relatief omvangrijke ontwikkeling, zijnde de bouw van een vervangend zorggebouw met 90 zorgeenheden. De bouw van deze voorziening en het gebruik daarvan zijn getoetst aan de stikstofregelgeving zoals die op dit moment geldt.

De uitvoering dient gefaseerd plaats te vinden, zodat de nieuwbouw en sloop in de juiste volgorde kan plaatsvinden en tussentijds een deel van de bewoners van het bestaande complex kan worden overgehuisd naar het nieuwe complex. De voor voorliggende toets relevante fasering ziet er als volgt uit:

- Jaar 1: realisatie van nieuwbouw, lange strek met 60 zorgeenheden (appartementen);
- Jaar 2 (eerste helft jaar 2): verhuizing bewoners van bestaande bouw naar nieuwbouw, aansluitend sloop bestaande bouw;
- Jaar 3: (overlap tweede helft jaar 2, tot aan oplevering jaar 3): bouw dwarsstrek met 30 zorgeenheden en gezamenlijke ruimten.

Hiervoor hebben wij onderzocht of deze ontwikkeling kan voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van stikstof.



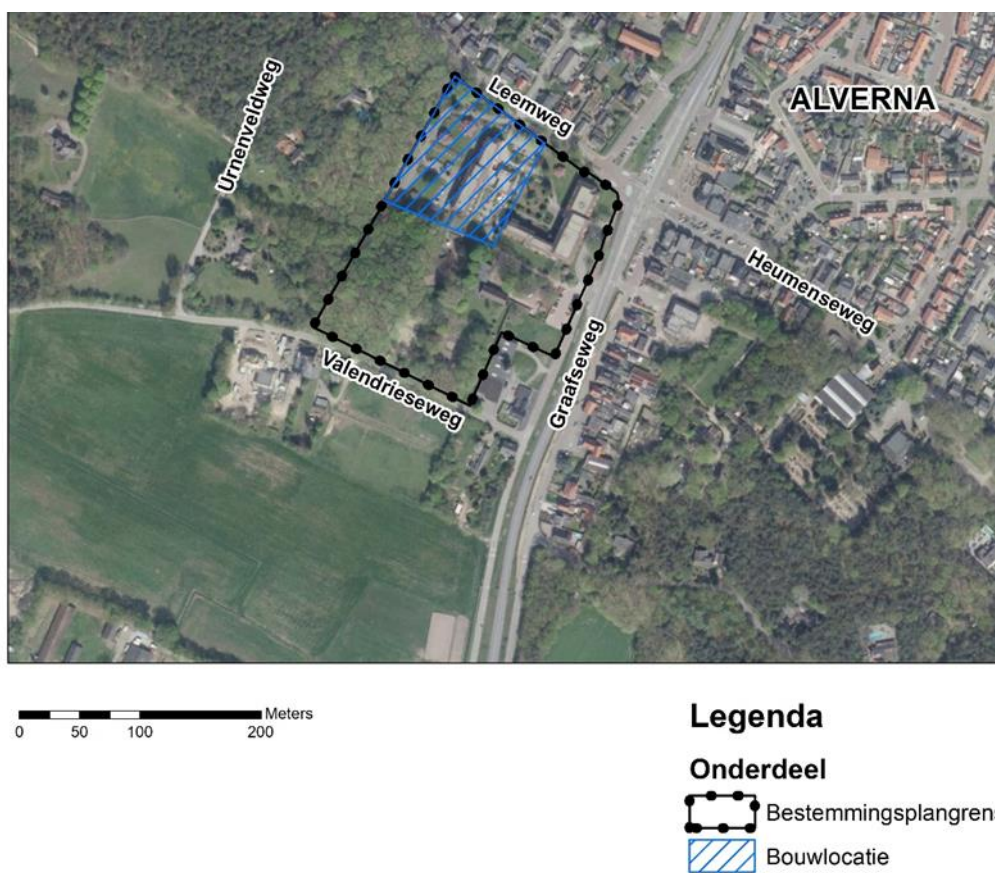
Figuur 1 Schetsmaquette nieuwbouw (achterste gebouw)

Aanleiding voor deze quickscan

Aanleiding voor het opstellen van deze quickscan is de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 aangaande de landelijke stikstofwetgeving en het verzoek van de gemeente Wijchen om voor dit lopende projecten de mogelijke effecten op Natura2000-gebieden inzichtelijk te maken. Deze quickscan vormt de verantwoording voor het bestemmingsplan, in het licht van de landelijke en Europese stikstofwetgeving. In deze quickscan is door middel van het rekenmodel AERIUS aangetoond dat het plan niet leidt tot negatieve effecten op Natura2000-gebieden, of andersom, dat het plan uitvoerbaar is zonder dat er berekenbare negatieve effecten op Natura2000-gebieden behoeven te ontstaan. In voorliggend quickscan is gemotiveerd dat het inderdaad mogelijk is om dit plan te realiseren en het gebruik van de zorgeenheden mogelijk te maken zonder vergunningaanvraag voor het aspect stikstof.

Ligging van het plangebied

De planlocatie waarop het bestemmingsplan zich richt, is gelegen aan de Leemweg 134 te Alverna. De locatie is kadastraal bekend als Wijchen H 4763, H5211, H 4764, H4843, H 4842 en H4441 met een gezamenlijke oppervlakte van 3,74 hectare. De beoogde bouwlocatie en het herin te richten terrein heeft een oppervlakte van ongeveer 1 hectare. De beoogde bouwlocatie voor de vervangende nieuwbouw heeft een oppervlakte van ongeveer 3.110 m². De situering van het plangebied van het bestemmingsplan en daarbinnen de bouwlocatie in de omgeving is weergegeven in Figuur 2. De bouwlocatie ligt aan de westzijde van de bestaande (te slopen) bouw. De T-vormige nieuwbouw is opgenomen in Figuur 3.

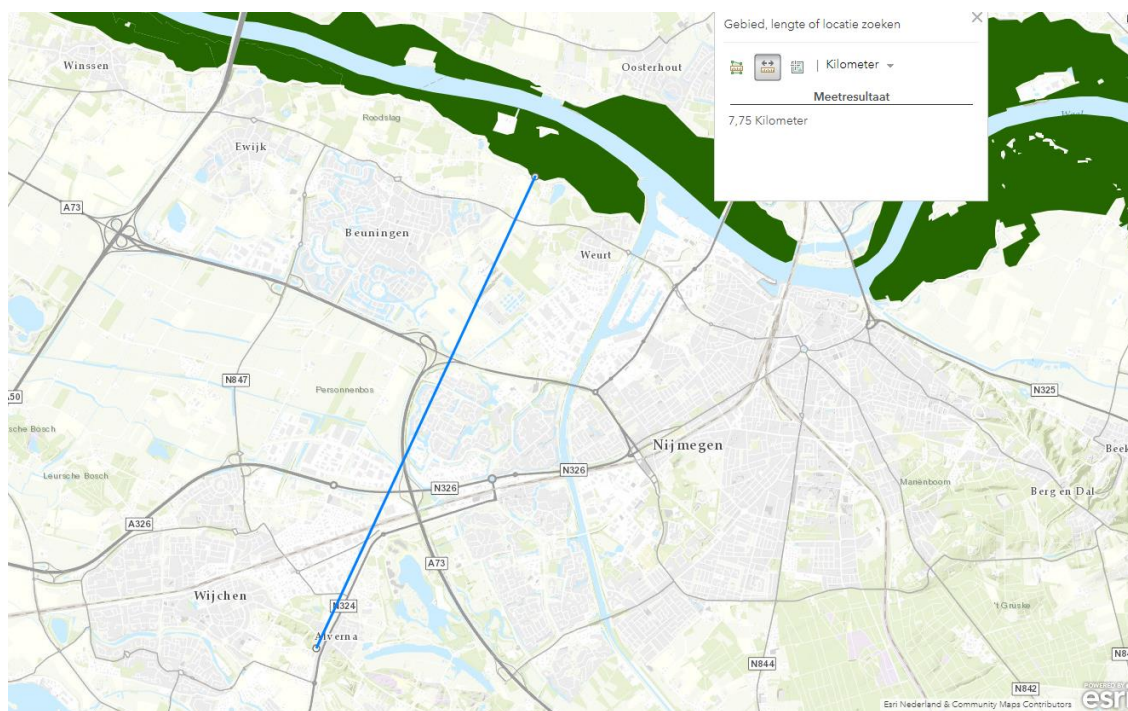


Figuur 2 - Situering plangebied in omgeving



Figuur 3 – T-vormige nieuwbouw

Het plangebied ligt op ca. 7,7 km van het meest nabijgelegen Natura2000-gebied “Rijntakken” (zie figuur 4), andere gebieden liggen op grotere afstand.

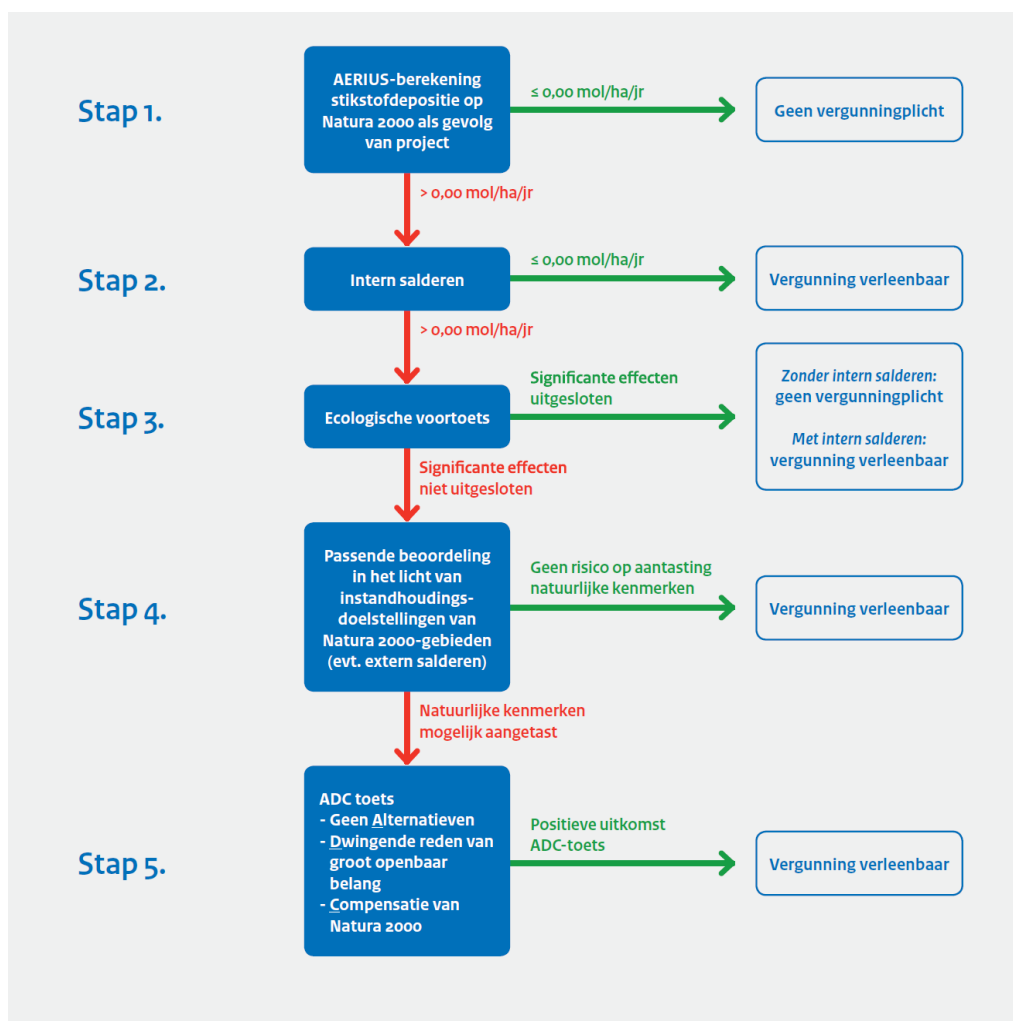


Figuur 4 Plangebied gelegen bij marker en het Natura2000-gebied 'Rijntakken' (groen vlak)

Gezien de relatief grote afstand tot de beschermde natuurgebieden kan geconcludeerd worden dat alleen het aspect stikstof relevant is en dat van overige effecten (zoals bijvoorbeeld verstoring, verdroging, vernatting) geen sprake zal zijn.

In deze fase is niet onderzocht of de Natura 2000 gebieden in de omgeving van het plangebied ook geheel of gedeeltelijk stikstofgevoelig zijn en of deze in dat geval al overbelast zijn. Aldus gaan wij uit van een worst-case benadering dat alle Natura 2000 stikstofgevoelig kan zijn en overbelast kan zijn.

Voor de berekening is uitgangspunt dat de voor stikstof gevoelige gebieden die in de berekening worden betrokken de Natura2000-gebieden zijn en dat daar geen toename mag zijn van meer dan 0,00 mol/ha/jr berekenbare toename. In dat geval immers kan worden volstaan met de conclusie dat er geen vergunningplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming, aspect stikstofdepositie (zie daarvoor ook navolgend schema).



Figuur 5 Schema toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten

Planvoornemen

Ten aanzien van het aspect stikstof zijn verschillende fasen te onderscheiden:

1. Realisatiefase: tijdelijke effecten ten gevolge van bouw- en aanlegactiviteiten;
2. Gebruiksfasen: effecten voor onbepaalde tijd na ingebruikname van de nieuwbouw.

In de bestemmingsplantoelichting is reeds gemotiveerd dat in de gebruiksfase de exploitatie van het zorgcomplex zal leiden tot een per saldo ongewijzigd aantal verkeersbewegingen. Dit omdat het aantal van 90 zorgeenheden ongewijzigd blijft door de vervangende nieuwbouw. Daarnaast zal het nieuwe zorggebouw geen gasverwarming of andere gastoepassing kennen. Het gebruik is daarmee in de toekomstige situatie stikstofneutraal, daar waar de huidige bebouwing nog aanzienlijke hoeveelheden stikstof uitstoot vanwege de gastoepassing. Omdat de stikstofdepositie in de gebruiksfase af zal nemen, is deze niet berekend.

AERIUS-calculator

De vergunningverlening voor projecten die door de stikstofuitspraak van de Raad van State (mei 2019) tijdelijk stil liggen, komt in etappes weer op gang. Op 16 september 2019 (update 21 oktober) is de nieuwe versie van AERIUS Calculator (2019) beschikbaar gekomen. Met deze rekentool kan de stikstofdepositie op een natuurgebied van een bouwplan of project worden berekend. In AERIUS is het niet mogelijk om voor een tijdelijke periode stikstofbronnen in te voeren. De rekensystematiek gaat dus uit van stikstofuitstoot gedurende de periode van een jaar, of meerdere jaren, ook al is er in geval van de realisatiefase slechts een tijdelijke emissie.

AERIUS berekeningen realisatiefase

Om inzichtelijk te maken dat het planvoornemen ook in een 'worstcase-scenario' niet leidt tot significant negatieve effecten, is onderzocht hoeveel stikstofemissie kan worden gegenereerd voor de voornaamste depositiebronnen in de realisatiefase zonder dat er sprake is van een significante toename van de stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden. Dit leidt tot het volgende resultaten:

- Mobiele werktuigen in realisatiefase: max. 223 kg NO_x/jaar;

De AERIUS berekening is bijgevoegd in bijlage 1. Hieruit blijkt dat bij een emissie van 223 kg NO_x in een willekeurig bouwjaar nog altijd een depositie wordt berekend van 0,00 mol/ha/jr in omliggende Natura2000-gebieden. Een uitstoot van 223 kg NO_x door mobiele werktuigen komt overeen met de bouw van een appartementengebouw van 56 tot 223 volwaardige meerkamerappartementen* in één jaar, inclusief bouwrijp maken van terreinen etc. In onderhavig plan wordt een zorgvoorziening gerealiseerd in één gebouw met 90 zorgeenheden (i.c. naar aard en omvang aanzienlijk kleiner en eenvoudiger te bouwen dan volwaardige appartementen). Omdat – zoals in de inleiding aangegeven – de bouwfasering wordt uitgesmeerd over minimaal 2,5 jaar en in één jaar maximaal 60 eenheden worden gerealiseerd, zal de aanlegfase van onderhavig plan naar aard en omvang met zekerheid aanzienlijk minder stikstof uitstoten dan 223 kg NO_x, en kan worden vastgesteld dat door de bouwactiviteit op de locatie in jaar 1, de sloop in jaar 2 en de bouw in jaar 3, geen berekenbare depositie van stikstof hoeft te ontstaan (van meer dan 0,00 mol/ha/jr berekenbaar).

Noot: omdat er op dit moment geen kengetallen zijn voor de inzet van mobiele werktuigen en onderhavig project een specifiek project is voor wat betreft de aanlegwerkzaamheden, hebben wij een parallel gemaakt met de bouwactiviteiten die gelieerd zijn aan de realisatie van meerdere appartementencomplexen, omdat daar voldoende cijfers over beschikbaar zijn die vertaald mogen worden naar representatieve kengetallen voor stikstofuitstoot. Op basis daarvan kan worden geconstateerd dat de stikstofuitstoot bij een eenvoudig bouwplan, zonder veel grondwerk, bemaling etc, voor de gehele bouwfase maximaal 1,0 kg NO_x bedraagt per appartement en bij zeer complexe bouw met veel grondwerk om bouwrijp te maken, ondergronds bouwen van parkeervoorzieningen, kelders etc, langdurige bronbemaling en complexe bouwactiviteiten met langdurige inzet van zware bouwwerktuigen maximaal 4,0 kg NO_x per appartement. Omdat enerzijds zorgeenheden in omvang en bouwactiviteit eenvoudiger zijn te realiseren en anderzijds geen grootschalig grondverzet wordt voorzien, zal de stikstofuitstoot voor 60 zorgeenheden in jaar 1 en 30 in jaar 3 eerder in de buurt van 60, respectievelijk 30 kg NO_x in het betreffende bouwjaar bedragen dan een veelvoud hiervan, wetende dat er 'ruimte' is om 223 kg NO_x te produceren zonder dat dit leidt tot een berekenbare depositie groter dan 0,00 mol/ha/jr.*

Conclusies

Deze notitie heeft tot doel om te beoordelen of de activiteiten ten aanzien van het planvoornemen met voldoende zekerheid uitgevoerd kunnen worden, zonder dat deze leiden tot een toename in de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000 gebieden groter dan 0,00 mol/ha/jr. Deze beoordeling heeft tot de volgende conclusies geleid:

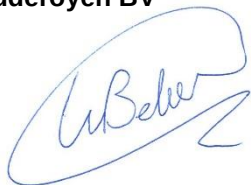
- Het plangebied ligt op circa 7,7 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied;
- Het planvoornemen voorziet niet in activiteiten die in de gebruiksfase een (extra) bron van stikstofdepositie vormen, maar leidt juist tot het wegnemen van een bestaande bron.
- Een worstcase benadering met behulp van de AERIUS calculator leert dat bij een emissie van maximaal 223 kg NOx/jaar (mobiele werktuigen in realisatiefase) er geen significante toename in de stikstofdepositie voor het nabijgelegen Natura 2000 gebied Rijntakken of andere Natura2000-gebieden optreedt;
- Het niveau van de mogelijke emissies in de realisatiefase dermate hoog is, dat redelijkerwijs verzekerd is dat de bouwactiviteiten kunnen worden uitgevoerd zonder dat die de maximale emissiewaarden zouden overschrijden en dus zouden leiden tot een toename in de stikstofemissie op nabijgelegen Natura2000-gebieden.

Gezien het feit dat het planvoornemen niet voorziet in nieuwe activiteiten die in de gebruiksfase stikstofemissie met zich meebrengen en het feit dat er (gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura2000-gebieden) in een worstcase benadering dusdanig hoge niveaus van stikstofemissie in de realisatie- en gebruiksfase kunnen worden gerealiseerd, alvorens er sprake zal zijn van een significante toename (d.w.z. > 0,00 mol/ha/jaar) in de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden, kan er niet anders dan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet behoeft te leiden tot een toename in de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden.

Negatieve effecten ten gevolge van stikstof op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebieden kunnen derhalve met zekerheid worden uitgesloten, waardoor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming niet vereist is. Het bestemmingsplan is op dit aspect uitvoerbaar.

Hopende u voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Pouderoyen BV



de heer ir. L.A.W. van Berkel